

STANISŁAWA ZMYŚŁOWSKĄ

OZNACZANIE ZAWARTOŚCI POTASU W GLEBIE METODĄ SPEKTROMETRU SCYNTYLACYJNEGO GAMMA

Z Rolniczej Pracowni Izotopowej PAN. Kierownik prof. dr M. Górski

Nawiązując do pomiarów wstępnych wykonanych metodą spektrometru scyntylacyjnego gamma [1] przeprowadzono pomiary na 6 profilach glebowych (21 próbek) na spektrometrze scyntylacyjnym gamma w Laboratorium Fizyki Jądrowej Uniwersytetu w Brukseli. Utrzymywanie aparatury w stałej temperaturze pozwalało na dobrą stabilizację maksimów fotoelektrycznych w obszarach pomiaru: 0,18 MeV, 0,24 MeV i 1,45 MeV. Jako wzorców uranu i toru użyto mieszanin wysokoprocentowej plechblendy i torylu z białym piaskiem w stanie bardzo drobnego sproszkowania, natomiast jako wzorec potasu użyty był czysty chemicznie KCl. Masa badanej próbki wynosiła około 0,5 kg.

Wyniki spektrometrii gamma dają mniej więcej jednakową zawartość uranu i toru — rzędu 10^{-6} — 10^{-5} g/g gleby, podczas gdy wyniki klisz jądrowych (na podstawie pomiarów alfa) dają zawartość toru około 10 razy większą od zawartości uranu. Ta niezgodność wyników może być związana z zakłóceniami równowagi promieniotwórczej uranu i toru w glebach.

Porównując wyniki zawartości potasu w warstwach glebowych otrzymane metodą spektrometru scyntylacyjnego gamma z pracą M. Górski i S. Moskał [2] widzimy, że są one zgodne z wynikami metod chemicznych: nadchloranowej i płomieniowej. Zatem zakłócenie równowagi promieniotwórczej rodzin uranu i toru nie wpływałoby na pomiar zawartości potasu całej rodziny uranu i toru nie wpływałoby na pomiar zawartości potasu w glebie. Wydaje się, że jeśli pomiary chemiczne na tych samych próbkach glebowych potwierdzą rezultaty spektrometrii gamma, spektrometr scyntylacyjny gamma stanowiłby bardzo dokładną, prostą i szybką metodę oznaczania zawartości potasu w glebie.

STRESZCZENIE

Oznaczono zawartość toru, uranu i potasu w 6 profilach glebowych. Stwierdzono, że zawartość potasu otrzymana metodą spektrometru scyntylacyjnego gamma mieści się w granicach zawartości potasu otrzymanej metodami chemicznymi dla innych gleb.

LITERATURA

- [1] Poulaert G., Zmysłowska S.: Możliwość zastosowania spektrometru scyntylacyjnego gamma w pomiarach promieniotwórczości naturalnej gleb. Roczn. Nauk Roln. 78-A-3, 1958, s. 539—558.
- [2] Górski M., Moskał S.: Próba radiometrycznego oznaczania potasu w glebie. Roczn. Nauk Roln. 76-A-2, 1957, s. 405—412.

С. ЗМЫСЛОВСКА

ОПРЕДЕЛЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ КАЛИЯ В ПОЧВАХ ПО МЕТОДУ
СЦИНТИЛЯЦИОННОГО СПЕКТРОМЕТРА ГАММА

Сельскохозяйственная Лаборатория по Изотопам Польской Академии Наук

Резюме

Определено содержание тория, урана и калия в шести почвенных разрезах. Установлено, что содержание калия, найденное по методу сцинтиляционного спектрометра гамма, заключается в пределах содержания калия в других почвах, определенного химическими методами.

S. ZMYSŁOWSKA

DETERMINATION OF SOIL POTASSIUM CONTENT BY THE GAMMA
SCINTILLATION SPECTROMETER METHOD

Agric. Isotope Research Centre Polish Academy of Sciences

Summary

Thorium, uranium and potassium content was determined in 6 soil profiles. It was found that the potassium content determined by gamma scintillation spectrometer lie within the limits obtained for other soils by chemical methods.